

Зимовий тиждень безпеки

Перший день: «Дитина і природа»

Ранок

→ Спостереження.

Спостереження за сніжинками

Вихователь. Діти, одягніть рукавички і ввіймаєте сніжинку. Роздивіться її. Яка вона тендітна, ніжна, чудова!

— Одна схожа на зірочку, інша — на квіточку. Бувають сніжинки з малесенькими голочками, схожі на іжачка. Давайте намалюємо на снігу сніжинку (паличкою або пальчиком в рукавичці). Без рукавичок руки дуже замерзнуть, можна застудитися. Сніжинки легко кружляють у повітрі, ніби танцюють.

— Давайте покружляємо у танку, немов маленькі сніжки.

Загадка

Зіронька красива, біла
На мою долоньку сіла.
Поки її розглядала,
Зірка... крапелькою стала (*сніжинка*).

→ Рухливі ігри.

Гра «Заметіль»

Діти дмухають на сніг. Потім вони об'єднуються у дві команди. Одна — це «вітер», друга — «сніжинки». «Вітер» дме — «сніжинки» кружляють, і навпаки.

Рухлива гра «Баба-Завірюха»

Лічилкою вибирають Бабу-Завірюху. Діти беруться за руки, ходять кругом неї і співають:

Ходить Баба-Завірюха,
Бережіть носи і вуха!

Тоді намагаються затулити руками носи та вуха, а Баба-Завірюха намагається доторкнутися до носа чи вух гравців. Якщо це вдається, діти міняються місцями. Довго тримати руки біля носа чи вух не можна. Баба-Завірюха тоді рахує: «Раз, два, три — Гори!» і гравець виходить із гри.

→ Пошуково-дослідницька діяльність.

Від снігу людям також велика користь. Коли падає сніг, то він очищає повітря від пилу, бруду, сажі, кіптяви, шкідливих речовин. Після снігопаду повітря стає чистим та свіжим, ним легко дихається. І щоб у цьому переконатися — наберемо у відерце снігу і занесемо в приміщення. Коли сніг розтопиться, розглянемо воду, чи вона чиста, чи з домішками.

Порівняти сніг на сонці й у затінку. Колір снігу на сонці й у затінку різний — сонце забарвлює його у жовтий, рожевий, голубий, золотистий кольори із безліччю відтінків.

Запропонувати дітям порівняти, що темніше — земля, вкрита снігом, чи небо?

→ Заняття.

Тема. Обережно: бурульки, ожеледиця!

Мета: сформувати у дітей уявлення про бурульки й ожеледицю як природні явища; сприяти запобіганню дитячому травматизму; виховувати бережливе ставлення до власного здоров'я.

Обладнання: ілюстрації, загадки.

Хід заняття

Загадки

Біла морква зимою росте (*бурулька*).

Росте вона додолу головою.

Росте вона холодною зимою.

А тільки сонечко засяє —

Вона заплаче й помирає (*бурулька*).

Запропонувати дітям підійти до вікна, роздивитись бурульки, які звисають з даху. Закріпити знання дітей про різні стани води.

Бурулька — це загострена донизу льодинка, що утворилася під час стікання води.

1. В яку пору року утворюються бурульки?
2. Коли бурульки не тануть? У який період доби?
3. На що схожа бурулька?
4. Чому її вважають небезпечною?
5. Яких правил безпеки необхідно дотримуватися, спостерігаючи за бурульками?

Читання вірша А. Костецького «Бурулька».

Зауважити, що бурулька — це лід, дуже твердий і гострий. Небезпечно ходити біля будинку, бо бурулька може впасти на голову. Взимку треба бути особливо обережним. Лід не тільки є на дахах, а й на землі: ожеледиця.

Читання оповідання О. Буценка «Ожеледиця».

1. Кому можна поспівчувати?
2. Чому?
3. Пояснити прислів'я «Чужому лихові не смійся».
4. Яка небезпека та наслідки виникають від ожеледиці. Розгляд ілюстрацій за темою.

Перша прогулянка

→ Спостереження.

Спостереження за красою зимового пейзажу. Звернути увагу на заповишені снігом кущики, дерева.

1. Кого вони нам нагадують? (Білі подушки, ковдри, шапочки).
2. Зима вкрила білим снігом землю. З чим можна порівняти сніг? (Із білим килимом, периною, скатертиною).
3. Які зміни відбулися взимку з деревами? (На них уже немає листочків).

Вихователь. Замість листочків віти прикрашає білий сніг. Зима все довкола притрусила сніжком. А у деяких місцях намела цілі кучугури.

Січень

Подивись: з початку року
На землі лежать сніги.
Скрізь, куди сягає око,
Кучугури навкруги.
Вітер снігом б'є в обличчя,
Засипає снігом дах.
І ведуть між себе січу
Хуртовини у степах.
Звір в цю січу попадеться —
Геть тікає ледь живий.
І по праву січнем зветься
Перший місяць зимовий (Н. Забіла).

→ Рухливі ігри.

Фізкультхвилинка

Білий сніг, білий сніг
Заміта стежинки (колові рухи руками),
Цілий день, цілий день
Падають сніжинки (нахили тулуба вперед).
Вітерець-жартівник
Віхолу здіймає. (Повороти навколо себе).
А мороз-чарівник
З діточками грає (підстрибування).

Рухлива гра «Перегони на санчатах»

Хід гри

Дітей ділять на команди по 3 особи. Вишиковуються на старті. Одна дитина з команди бере санчата за мотузку, друга підштовхуватиме того, хто сидить на санах. На сигнал екіпажі біжать

до сніговика (до кучугури або устромленого в сніг прапорця), оббігають його і повертаються назад. Перемагає команда, яка прийшла першою до фінішу.

→ **Гра-розвага, творча гра.**

Гра-розвага «Зимовий потяг»

Діти сідають на стільці. Імітують їзду на потязі під музичний супровід.
Зупинка перша «Снігова». Відгадування загадок.

Гуляє по землі вона,
Оця красуня чарівна.
Слід білий по собі лишає,
Як люд красуню називає? (*Зима*).

Прилипаю вам до ніг,
Називаюсь просто... (*сніг*).

Біле летіло, на землю сіло,
А як зігрілось, кудись поділось. (*Сніг*).

Гра в «сніжки» (під музичний супровід).
Зупинка друга «Морозна».

Загадка

Папороті листя,
Біле та іскристе.
Хто малює на вікні?
Відгадали ви, чи ні? (*Мороз*).

Хто це має такий хист,
Збудувати за ніч міст? (*Мороз*).

Рухлива гра «Заморожу».

Зупинка третя «Зимовий ліс».

Імітація рухів тварин. (Зайчика, ведмедика, лисички, вовка).

Лото «Хто де живе?»

Запропонувати дітям виконати пісеньку «Зупиніться на хвилину, любі діти» (Назва, автор).

Зупинка четверта «Танцювальна». Хоровод.

Зупинка п'ята «Лісова». Психогімнастика «У зимовому лісі».

Вихователь. Діти, уявіть, що ми з вами перебуваємо у густому зимовому лісі. У ньому дуже темно. Раптом виглянуло сонечко. Все заблищало, заіскрилось. Ми ступаємо по снігу м'якенькими, нечутними кроками, щоб не потривожити диких тварин. Вони можуть налякатись та накинутись на нас. Навколо тиша. Усі звірі сплять. Тихо і спокійно навколо...

→ **Індивідуальні бесіди з дітьми.**

Вивчення народних прикмет.

Багато снігу — багато хліба.

Сильно рипить під ногами сніг — буде мороз.

Індивідуальна бесіда з 2–3 дітьми «Зима — добре; зима — погано».

Мета: формувати уявлення про зиму, як пору року, знаходити добрі та погані її сторони; розвивати мислення, виховувати гарне ставлення до зими.

Матеріал: синій та червоний мішечки, маленькі сніжинки.

Вихователь пропонує дітям назвати все, що є взимку. За кожен позитивну відповідь покласти сніжинку в синій мішечок, а за негативну — в червоний. Потім порахувати: в якому мішечку сніжинок більше.

Друга половина дня

→ **Ігрові вправи, етюди, дидактичні ігри.**

Ігрова вправа «Сніговий ланцюжок»

Мета: вправляти в добиранні однокореневих слів; розвивати уважність, зосередженість.

Хід гри

Вихователь пропонує дібрати до заданого слова схожі слова.

Сніг — сніжний, засніжений, сніжинка, сніговик.

Лід — льодовий, льодочок...
Мороз — морозяний, морозець.

Дидактична гра «Чиє дитинча?»

Мета: поповнювати словник назвами тварин, їх дитинчат.

Хід гри

Запропонувати дітям відшукати «маму» й «тата» для дитинчат тварин.

Наприклад: кінь, кобила, лоша; коза, цап, козеня; вівця, баран, ягня. Можна використовувати картинки або дрібні іграшки.

→ **Праця в природі, пошуково-дослідницька діяльність.**

Праця: підгортання сніг до стовбурів дерев.

Вихователь пропонує дітям доторкнутися до снігу.

— Який він? (Холодний).

Вихователь. Для нас він холодний, а для землі — справжня шуба. Сніг не пропускає від землі тепло, таким чином створює собі такий парничок для рослин і тварин. Під снігом не вимерзають трави, посіви. Запропонувати дітям розгорнути лопаткою сніг і розглянути травичку. Подекуди вона жовта, суха, але є й зелена. Коли ми нагортаємо сніг під дерева, у них не перемерзають коріння, стовбур (у молодих дерев), забезпечуємо достатню кількість вологи, адже під деревами та кущами сніг топиться в останню чергу.

→ **Читання віршиків, потішок.**

Читання та обговорення вірша Л. Костенко «Віхола».

Баба Віхола, сива віхола
На металній мітлі приїхала,
В двері стукала, — селом вешталась:
Люди добрі, дайте решето!
Ой посію ж я біле борошно,
Бо в полях іще дуже порожньо,
Сині пальчики — мерзне житечко!
Нема решета — дайте ситечко!
Полям їхала, в землю дихала
Баба Віхола, сива Віхола.

1. Діти, як ви собі уявляєте, що таке віхола?
2. Що робить Віхола?
3. Про яке «біле борошно» говорить баба Віхола?
4. Як ще можна назвати віхолу?

Читання вірша. М. Заєць «Із сніжку оладки».

Ой ладусі, ладки, ладки!
Із сніжку оладки.
Прийде сонце — добрий гість
І оладки всі поїсть.

Друга прогулянка

→ **Спостереження.**

Під ногами сніг рипить,
Звір від холоду тремтить.
Є хурделиця, природно,
Є метелиця холодна,
Хуга є, і є завія,
Сонце світить, та не гріє.

Запропонувати дітям назвати слова-синоніми до слова «хуртовина».

Запропонувати послухати, як рипить сніжок, як дме вітер. Коли холодно, ми тепло одягаємося, щоб не застудитись, не замерзнути. А пташки настобурчують пір'ячко, ховаються між гілками ялини, під дахами будинків... Коли ми їх підгодуємо, корм теж їх зігріває.

→ **Рухливі ігри.**

Зайчик біленький сидить

Мета: вчити дітей стрибати на місці та з просуванням вперед на обох ногах; розвивати увагу, витримку.

Діти-«зайчики» сидять навпочіпки в колі. Посередині — вихователь.

Ось біленькі зайчики сидять,
Вони вушками ворущать.
(Діти піднімають долоні до голови).
Ось так, ось так,
Вони вушками ворущать.
Їм холодно сидіти,
Треба лапоньки погріти.
(Діти піднімаються, плещуть у долоні).

Вже набридло їм стояти,
Треба трохи пострибати.
Стриб, стриб,
Стриб, стриб.
Треба трохи пострибати.
(Стрибки на двох ногах).
Зайчики, поспішайте,
Вовк за деревом — тікайте!
(Діти розбігаються).

→ **Малювання.**

Малювання пальчиком «Снігопад» (на за тонованому папері).

Мета: ознайомити дітей із пейзажем. Вчити милуватись виразністю форм, ліній, кольорів при розгляданні картин, ілюстрацій, репродукцій картин художників. Вчити зображувати дерева на блакитному тлі, а також використати малювання пальчиком для зображення снігопаду. (У груповій кімнаті).

Вечір

→ **Перегляд казок, театралізовані вистави, інсценівки.**

Показ настільного театру за сюжетом «Безпечних казок» Л. Яковенко.

Казка «На зимовому ставку»

— Пішли на ковзанах кататися, — тягнув товариша Бровко, — лід на ставку вже товстий. Я сам бачив.

— Пішли, — погодився Мурчик. На ставку ще цікавіше, ніж на гірці.

Бровко зібрав круг себе малюків та запропонував пограти в хокей.

— Ура! Го-о-ол! — кричить цуценя, загнавши шайбу до воріт. Вовченятко-воротар засмучено виштовхнув її на поле.

— Допоможіть! Рятуйте! — почули малюки і з усієї сили помчалися в дальній кінець ставка, де в ополонці тонуло мале зайченя.

— Знімай швидше шарф, — крикнуло цуценя Мурчику і кинуло один кінець зайченяті. Зайченя схопило тканину замерзлими лапками, а цуценя лягло на лід подалі від ополонки і почало обережно тягти за другий кінець.

— Ура! Витягли! — зраділи малюки і кинулися перевдягати зайченя: хто свого кожущка простягнув, хто рукавички. А вовченятко всадовило зайчика в свої санчата і щодуху помчало його до мами.

Бесіда після перегляду вистави

1. Чи можна гратися поблизу ополонки?
2. Як можна рятувати того, хто тоне взимку?